

T.B.M.M.
HALIKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı 773
Tarih 19.09.2014

52643

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Sayın Bekir BOZDAĞ* tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzük'ün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Adil ZOZANİ
Hakkâri Milletvekili

5 Temmuz 2000 tarihinde, Burdur Cezaevi'ne, 11 tutuklunun, can güvenliklerinin olmadığı gerekçesiyle duruşmalara çıkmayacağını belirtmesi üzerine, güvenlik güçleri tarafından özel harekât birimlerinin ve iş makinelerinin da kullanıldığı silahlı bir operasyon düzenlenmiş ve cezaevi duvarının iş makineleri tarafından yıkılması esnasında, Veli Saçılık adlı tutuklunun kolu iş makinası darbesiyle koparılmıştır. Kolu koptuğu halde, operasyonun devam ediyor olması gerekçesiyle, kopan kol, buz içinde muhafaza altına alınmamış ve yeniden işlevine kavuşması mümkün kılınmamış, birkaç gün sonra da, kopan kolun bir köpeğin ağzında olduğu görülmüştür.

Veli Saçılık, bu süreçten sonra; iş makinası operatörü, kolunu tedavi etmekte geciken sağlık çalışanları, kopan kolun muhafaza edilmeyişinden ve bir köpeğin ağzında bulunmasından sorumlu görevliler ve operasyonda görevli cezaevi yetkilileri, gardiyan ve jandarma gibi kolunun kopmasına sebebiyet veren birçok kişi hakkında dava açmış, ancak açılan bütün davalar takipsizlik ve Saçılık'ın aleyhine beraat ile neticelenmiştir.

Veli Saçılık'ın, kolunun kopması nedeni ile 2000 yılında Antalya 1. İdare Mahkemesi'nde İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı aleyhine açtığı dava, 31.03.2005 tarihinde sonuçlanmış ve Saçılık'a tazminat ödenmesine karar kılınmıştır. Tazminat, mevcut mevzuata göre, temyiz süreci beklenmesine gerek kalmadığı için Saçılık'a ödenmiştir. Ancak tazminatı ödeyen ilgili bakanlıkların itirazı sonucu, Danıştay 10. Dairesi 2008'de, tazminatın ödenmesini öngören kararı bozmuş ve dava dosyasının aktarıldığı Isparta İdare Mahkemesi'ne göndermiştir. 24 Haziran 2010 tarihinde, dava Isparta İdare Mahkemesi'nde yeniden görüşülmüş ve Saçılık'ın olayda kusurlu bulunduğu, bu nedenle tazminat talebinin reddine karar kılınmıştır. Bu kararın ardından Veli Saçılık tarafından temyize gidilmiş, ancak Danıştay 10.Dairesi 2013 yılında bu kararın onanmasına karar vermiştir. Danıştay'dan tazminat talebini reddeden karar tebliğ

edilmiştir. Tebliğ edilen karara göre, Veli Saçılık, 2005 yılında kendisine ödenen 150 bin TL tutarındaki tazminatı, faiz ve mahkeme masraflarıyla birlikte, toplamda 725 Bin TL gibi bir tutar ile geri ödemek zorunda kalacaktır.

Veli Saçılık ve Burdur Cezaevi'ndeki olaylarda mağdur olan diğer mahpuslar, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 3. Maddesinin ihlâli ile AİHM'e başvurmuş ve 5 Temmuz 2011 tarihinde verdiği kararla Mahkeme, Veli Saçılık haricinde, 3. Maddenin ihlâli gerekçesiyle Türkiye'yi tazminata mahkûm etmiştir. AİHM, Veli Saçılık için ise haklılığını tescil etmiş, AİHS'nin 41. Maddesinin uygulanmasının, maddi ve manevi haklarının saklı tutulmasına durumunu belirtmiş ancak henüz Türkiye'deki iç hukuk süreci devam ettiği için (karar henüz resmi olarak tebliğ edilmediği için) karar vermemiştir.

Sonuç olarak; Veli Saçılık'ın bedelini koluyla ödediği bu olaya ilişkin hiçbir sorumlu ceza almamışken, Veli Saçılık'ın kaybının yanında sadece manevi bir değeri olan kazandığı tazminat geri isteniyorken, Adalet Bakanlığı tarafından açılan davada, jandarma müdahalesi ve iş makinesinin duvarı yıkması sonucu oluşan maddi zararın, bu olayın mağduru mahpuslardan talep edilmesi gibi akıl almaz bir süreç yaşanmaktadır. Başka bir ifadeyle, adaleti mümkün kılacak hukukî yapı, kişinin canına kast edilen davalarda sorumluları beraat etmiş, mağdurların hak gaspından elde ettiği tazminatı geri istemiş ve bununla da yetinmeyip kendi kararıyla yıktığı duvarın bedelini, bedelini koluyla ödeyen kişiden tahsil etmek istemiştir. Bu şaka gibi davanın karar duruşması 30 Eylül 2014 tarihi itibarıyla gerçekleşecektir.

Bu bağlamda;

1. Veli Saçılık'ın kolunu kaybetmesine neden olan 5 Temmuz 2000 yılındaki Burdur Cezaevi'ndeki operasyona ilişkin Bakanlığınızın kendi içerisinde yapmış olduğu bir soruşturma olmuş mudur? Var ise, bu soruşturma nasıl neticelenmiştir?
2. Veli Saçılık'ın yaşadığı olay sonrası, kolunun kopmasına neden olan iş makinesini kullanan operatöre karşı açmış olduğu davada, olaya şahit olan hiçbir mahpusun tanık olarak dinlenmemesinin gerekçesi nedir?
3. Burdur Cezaevi'ne bir operasyon yapılacağı, günler öncesinden bilinmesine karşın, tıbbi müdahale gerçekleştirecek bir ekibin hazır bulunmamasından, Veli Saçılık'ın hastaneye geç götürülmesinden ve kopan kolunun bir köpeğin ağzında bulunmasından sorumlu kişiler hakkında, neden hiçbir soruşturma açılmamış ve sorumlular cezalandırılmamıştır?
4. Veli Saçılık'a 2005 yılında Antalya 1. İdari Mahkemesi'nin kararına, tazminatı ödeyen Bakanlıklardan biri olarak, hangi gerekçeyle itiraz edilmiştir? Danıştay'ın itirazı kabul edip, tazminat kararını bozmasında Bakanlığınızın bir etkisi olmuş mudur?
5. Dönemin Adalet Bakanlığı tarafından cezaevi duvarının yıkılması sonucu oluşan maddi zararın bedelinin ödetilmesine ilişkin açılan davanın karar duruşması 30 Eylül

52643

tarihinde gerçekleşecektir. Mağduriyetler göz önünde bulundurulduğunda, davaya ilişkin Bakanlık olarak tutumunuz ne olacaktır? Davadan vazgeçmeyi düşünmekte misiniz?

6. Danıştay'ın kararı bozması sonucu, Veli Saçılık'ın kaybettiği koluyla karşılaştırılmayacak, ancak manevi olarak hak ederek aldığı tazminatın geri ödetilmesi kararı, nasıl bir adalet anlayışını ortaya koymaktadır?
7. AİHM'in diğer mahpusların başvuruları sonucu Türkiye'yi tazminat ödemeye mahkûm etmesi ve Veli Saçılık'ın haklılığına vurgu yapıp iç hukuk yolları tükenmediği için haklarının saklı tutulmasına ilişkin kararlarını, Bakanlık olarak nasıl değerlendirmektesiniz?
8. AİHS'nin 3. Madde'sinde belirtilen; *"Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı cezâ veya işlemlere tâbi tutulamaz."* hükmünün ihlâl edildiğine ilişkin kararı ve Anayasa'nın 90. Maddesinde geçen; *"Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır."* hükmü göz önünde bulundurulduğunda, Bakanlığınız'ın Veli Saçılık'a ödenen tazminatın geri ödetilmesi ve cezaevi duvarının yıkılması sonucu oluşan maddi zararın mahpuslar tarafından karşılanmasına dair açmış olduğu davalar, uluslararası hukuku ve Anayasa'yı ihlâl değil midir?